

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. február 24.

JAPÁN NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

OKTATÁSI MINISZTERIUM

I. Olvasott szöveg értése

Ha többféle válasz is elfogadható, a javítási kulcs tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékeljük, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor vesszük figyelembe, ha azok a válasz érthetőségét akadályozzák.

Amennyiben több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem fogadható el, ha tartalmazza a helyes megoldást.

A vizsgarészben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása a tesztfüzet végén található útmutató alapján történik.

Javítás közben minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem elfogadható válasz
- Amennyiben nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.	5.
1	0	1		1

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem elfogadható, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
5	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot, illetve a mellékelt táblázat segítségével megállapított vizsgapontokat.

1. Feladat

例	1	2	3	4	5	6	7	8
A	F	C	H	E	G	D	B	I

2. Feladat

例	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
×	○	○	×	○	×	×	×	×	○	×	○	×

3. Feladat

例	21	22	23	24	25
B	A	E	F	C	G

Pontátszámítási táblázat

25 feladatpont = 30 vizsgapont

Feladatpont	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Vizsgapont	30	29	28	26	25	24	23	22	20	19	18	17	16	14	13	12	11	10	8	7	6	5	4	2	1

II. Nyelvhelyesség

A javítási útmutató tartalmazza az összes elfogadható választ.

Amennyiben a válasz helyesírási hibát tartalmaz, nem fogadható el. Amennyiben több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem elfogadható, ha tartalmazza a helyes megoldást.

A vizsgarészben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása a tesztfüzet végén található útmutató alapján történik.

Javítás közben minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem elfogadható válasz
- Amennyiben nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.	5.
1	0	1		1

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem elfogadható, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
5	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot, illetve a mellékelt táblázat segítségével megállapított vizsgapontokat.

1. Feladat

例	1	2	3	4	5	6	7	8	9
E	A	G	J	K	B	D	H	I	F

2. Feladat

例	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
C	B	A	D	C	A	B	B	D	C	A

3. Feladat

例	20	21	22	23	24	25	26	27
C	A	F	D	H	B	I	J	E

4. Feladat

例	28	29	30	31	32	33	34	35
A	E	B	H	C	I	D	G	F

Pontátszámítási táblázat

35 feladatpont = 30 vizsgapont

Feladatpont	35	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18
Vizsgapont	30	29	28	27	27	26	25	24	23	22	21	21	20	19	18	17	16	15

Feladatpont	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Vizsgapont	15	14	13	12	11	10	9	9	8	7	6	5	4	3	3	2	1

III. Hallott szöveg értése

Ha többféle válasz is elfogadható, a javítási útmutató tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell. A zárójelben szereplő szavak, kifejezések nem feltételei a válasz elfogadhatóságának.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékeljük, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor vesszük figyelembe, ha azok a válasz érthetőségét akadályozzák.

Amennyiben több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem fogadható el, ha tartalmazza a helyes megoldást.

A vizsgarészben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása a tesztfüzet végén található útmutató alapján történik.

Javítás közben minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem elfogadható válasz
- Amennyiben nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.	5.
1	0	1		1

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem elfogadható, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
5	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot, illetve a mellékelt táblázat segítségével megállapított vizsgapontokat.

1. Feladat

例	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
b	a	j	k	n	i	h	e	f	o	c

2. Feladat

例	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
○	×	○	×	○	×	○	○	○	×	○

3. Feladat

例	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
b	c	c	a	c	a	b	c	b	a	b

Az elhangzott szövegek:

1. Feladat

ここは信子さんの家です。お母さんが洗濯をしています。洗濯機が止まった時、何か音が聞こえました。電話の音です。お母さんは急いで、電話のところへ行きました。

電話は和夫君からでした。和夫君と信子さんのお母さんはどんな話しをしたか、聞いてみましょう。

信子の母：もしもし、林ですが。

和夫：もしもし、こんにちは。ぼく、田中和夫ですが、信子さんいますか。

信子の母：ああ、和夫君ですか。ごめんなさい。信子は今、家にいません。さっき、あきお君と自転車で出かけました。ところで、和夫君、元気ですか。

和夫：元気じゃないんです。きょうは熱が出て、学校を休んでしまいました。それで信子さんに、あしたの予定について聞こうと思って、電話しました。信子さんはいつ頃帰りますか。

信子の母：4時ごろ出かけましたけど、近くのスーパーですから5時には帰ると思いますよ。

和夫：そうですか。では、5時半頃もう一度かけてもいいですか。

信子の母：もちろんいいですけど。でもかけなくていいですよ。信子が帰ったら、こちらからかけるように言っておきますよ。

和夫：では、お願いします。失礼します。

信子の母：さようなら。あっ、ちょっと待って。お母さんいらっしゃる？ちょっとお話したいんだけど。

和夫：はい。います。今、母に代わります。

—このあと、信子さんのお母さんと和夫君のお母さんは、30分以上話をしていました。女の人の電話は長いですね。

2. Feladat

田中さんと鈴木君が話をしています。

1年前に日本に来て、田中さんたちの学校に留学していたレーカさんが国へ帰ることになりました。レーカさんはハンガリー人です。

田中さんと鈴木君は、松田君と佐藤さんを誘って、レーカさんのお別れパーティーをしようと考えています。きょうは田中さんの家でパーティーの相談をしています。

鈴木君： 田中さん。レーカさんはいつ出発するの？ぼく、まだ聞いていないんだ。

田中さん：きのう聞いたんだけど、7月10日に出発するそうよ。

鈴木君： 7月10日か。あと一月だね。パーティーは6月の終わりごろはどうかな。

田中さん：いいんじゃない。7月になったらレーカさんも忙しいでしょうから。

鈴木君： じゃあ、6月20日きめようか。

田中さん：そうしましょう。6月20日ね。

鈴木君： ところで、パーティーはどこでやる？ぼくのうちの庭でやってもいいよ。

田中さん：それがいいわ。鈴木君のうちの庭は広いから、そうしましょう。

鈴木君： 飲み物はぼくと松田君が買っておくよ。

田中さん：チップスもいるわね。買ってきてくれる？鈴木君？

鈴木君： いいよ。

田中さん：私はケーキを焼いて持って行くわ。サンドイッチは、材料を佐藤さんに買ってきてもらって、みんなで作りましょう。

鈴木君： 田中さん、ケーキを作れるの。知らなかったなあ。そうだ。レーカさんに招待状を出さなくちゃ。

田中さん：鈴木君と松田君で書いてくれる？

鈴木君： いいよ。きれいなカードに二人で書いて、花といっしょに届けるよ。

田中さん：あっ。プレゼントも買わなくちゃね、鈴木君。

鈴木君： プレゼントは何にするか、あしたみんなで相談しよう。

田中さん：それがいいわね。

—鈴木君、田中さん、佐藤さん、松田君、レーカさん。5人で楽しいパーティーになりそうですね。—

3. Feladat

ある駅とデパートのお話です。

この駅は東京の西のはしにあります。この駅を利用するのは東京の中心に仕事を持っている人たちです。朝はとても混みます。駅の中にコーヒーショップがあって、朝はここでごはんを食べる人たちでいっぱいになります。

駅まではバスが走っていますが、自転車で駅まで来る人も大勢います。駅のまわりは自転車でいっぱいになって、交通の邪魔になることもあります。これは近くに住んでいる人たちにとって困った問題です。

駅には売店もあって、新聞、雑誌、おかし、飲み物、靴下などを売っていて、便利です。

駅を出るとそこはデパートの2階になっています。デパートは地下1階から8階まであって、その上に屋上があります。このデパートは昼間は女の人でいっぱいです。屋上や階段の横には椅子が並べてあります。お年寄りや仕事のない人たちがそこで休憩していることもあります。8階には本屋があって、7階はめがね、時計などの売り場と台所用品と電気製品の売り場です。

6階は着物売り場、5階はおもちゃ売り場、男の人の服は4階、女の人の服は3階にあります。2階は駅のほかに花屋があります。1階では靴、かばん、傘などを売っています。地下は食料品売り場で、いつも混んでいます。食料品売り場では、夕方遅くなると値段を下げて売ることが多いです。この時間には仕事の帰りに弁当を買う男性も少なくありません。

駅とデパートが一緒になっているととても便利です。

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek kiemelkedő jelentősége van. Tekintve, hogy a japán nyelvben nincsenek szóközök és a szavak számának megállapítása nem egyértelmű, ezért az előírt terjedelmet nem a leírt szavak, hanem a leírt írásjegyek szabják meg. A nyelv sajátosságai szerint ugyanaz a szó leírható szótagjellel (hiragana, katakana) és kínai (fogalmi) írásjeggyel is. Természetesen a szótagjellel írt szavak nagyobb terjedelmet eredményeznek, de a kínai írásjegyek használata fejlettebb íráskultúrát feltételez. Ezért külön értékeljük az írásjegyek helyes használatát, valamint ösztönözve a kínai írásjegyek alkalmazására, az értékelésben nem kezeljük a szöveg minimális hosszától való eltérést kizáró szempontnak.

1. feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága	4 pont
Érthetőség; nyelvi megformálás	4 pont
Írásjegyek használata	2 pont
Összesen	10 pont

Amennyiben a dolgozat „A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága” szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

- **A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó megvalósította-e a kommunikációs szándékot, azaz megfelelően dolgozta-e ki a témát; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre. Nem kell pontot levonni azért, ha a szöveg hosszabb 120-180 írásjegynél.

- **Érthetőség; nyelvi megformálás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg érthető-e az olvasó számára, az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák a megértést nem akadályozzák-e.

- **Írásjegyek használata**

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó helyesen használja-e a különböző írásjegy típusokat. A kandzsik használata nem feltétele a feladat teljesítésének. A hibás, de még felismerhető kandzsi elfogadható, amennyiben nem zavarja a szöveg megértését.

Értékelési skála

1. A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célt; megfelelően dolgozta ki a feladat minden részletét, és elérte a minimális szövegmenyiséget (120 írásjegy).	A vizsgázó nagyrészt megvalósította a kommunikációs célt; egy-két részletől eltekintve általában megfelelően dolgozta ki a feladatot, és legalább 120 írásjegy hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladat bizonyos részeit, a létrehozott szöveg 120 írásjegynél rövidebb.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladatot, a szöveg 60 írásjegynél rövidebb.

2. Érthetőség; nyelvi megformálás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg, egy-két kisebb pontatlanság ellenére, az olvasó számára tökéletesen érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák ellenére az olvasó számára nagyjából érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák következtében nehezen érthető és követhető, illetve félreérthető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt nem érthető és nem követhető.

3. Írásjegyek használata

2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó helyesen használja az írásjegyeket, a szövegben az alapvető kandzsikat hibátlanul írja le.	A vizsgázó használ kandzsit, de a szövegben több hibás írásjegy fordul elő. A hibák néhány ponton nehezítik a megértést.	A szöveg az írásjegyek helytelen használata miatt nem érthető.

2. feladat (A és B variáció közül választott feladat)**Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról**

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	5 pont
Szövegalkotás	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	4 pont
Írásjegyek használata	3 pont
Összesen	20 pont

Amennyiben a dolgozat „A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése” szempont alapján 0 pont, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

- **A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat. Nem kell levonni pontot, ha a szöveg hosszabb 240-320 írásjegynél.

- **Szövegalkotás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete, megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (előre- és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók stb.).

- **Szókincs, kifejezésmód**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs, hangnem és stílus megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő változatosságot mutatja-e.

- **Nyelvhelyesség, helyesírás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák mennyiben akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget teljes egészében megértse.

- **Írásjegyek használata**

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó helyesen használja-e a különböző írásjegy típusokat. A kandzsik használata nem feltétele a feladat teljesítésének. A hibás, de még felismerhető kandzsi elfogadható, amennyiben nem zavarja a szöveg megértését.

Értékelési skála

1. A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontokat megfelelően kidolgozta. A szöveg megadott hosszúságú (15% eltérés lehetséges).	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többit csak részben.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.

2. Szövegalkotás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő, elkülönül a bevezetés és a befejezés. A szöveg a gondolati tagolást követő bekezdésekből áll. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, - elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést (2 pont), - bekezdéseket alkalmaz (3 pont). A mondatok általában szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra, hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szövegként nem értékelhető.

3. Szókincs, kifejezésmód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos, viszonylag bő szókincs jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget kevésbé változatos, helyenként egyszerű, de még a téma és a közlési szándék szempontjából elfogadható szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néhány helyen jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs nagyon egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen megnehezíti a szöveg meg-értését.

4. Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg kevés nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nem befolyásolják a megértést.	A szöveg több nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, VAGY csak néhány nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nehezítik a megértést.	A szövegben sok olyan nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba van, amelyek a megértést jelentősen megnehezítik, valamint sok, a megértést nem befolyásoló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba is előfordul benne.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt több helyen nem érthető.

5. Írásjegyek használata

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó helyesen használja az írásjegyeket a szövegben, az alapvető kandzsikat hibátlanul írja le.	A vizsgázó használ kandzsit, de a szövegben több hibás írásjegy fordul elő. A hibák alig befolyásolják a megértést.	A vizsgázó nem használ kandzsit, vagy felismerhetetlen, amit ír. A szótagjelek írásában sok hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a megértést.	A szöveg az írásjegyek helytelen használata miatt nem érthető.